

پروتکل درمانی تب سه روزه:

بیماری تب سه روزه گاوی (BEF) از بیماری های ویروسی نادری است که پاسخ درمانی آن، بسیار مناسب است. آغاز درمان معقول، در اوایل بیماری، اثر بخشی خوبی دارد. در آغاز، باید برای دامهای مبتلا شرایط کامل استراحت در طول دوره حاد بیماری و نقاهت فراهم نمود.

پروتکل درمانی بیماری «تب سه روزه گاوی» (BEF)، در دو بخش عمده صورت می گیرد:

الف-درمان علامتی:

تسکین دهنده عضلانی با ترکیبات ضد التهابی غیر استروئیدی (NSAIDs) بدون اینکه بر روی گسترش سیر بیماری تأثیر بگذارند، به فروکش کردن و بهبودی علائم بیماری می شوند.

*سه نوع ضد التهاب غیر استروئیدی توصیه شده عبارتند از:

۱. فنیل بوتازون: به میزان ۸ میلی گرم به ازای هر کیلو وزن بدن دام همراه با تکرار در فواصل زمانی هر ۸ ساعت (به مدت حداقل سه روز)

۲. فلونیکسین مگلو مین: به میزان ۲ میلی گرم به ازای هر کیلو وزن بدن دام همراه با تکرار در فواصل زمانی هر ۲۴ ساعت (به مدت حداقل سه روز)

۳. کتوبروفن: به میزان ۳ میلی گرم به ازای هر کیلو وزن بدن همراه با تکرار در فواصل زمانی هر ۲۴ ساعت (به مدت حداقل سه روز)

این ترکیبات اثر اندکی بر روی تظاهرات بالینی تنفسی دارند اما تأثیر اصلی آنها بر روی جمود عضلانی، لنگش و قطع اشتها است. مطالعات در کانون های بیماری، نشان داده است که «فلونیکسین مگلو مین» تأثیر به مراتب بهتری نسبت به «فنیل بوتازون» دارد. همچنین مشکل دیگری که فنیل بوتازون ایجاد می کند این است که به دلیل تزریق های مکرر (دست کم ۹ تزریق در طی سه روز متوالی) کمتر از سوی دامپزشک درمانگر و دامدار برگزیده می شود.

ب. درمان حمایتی:

درمان با بورگلوکونات کلسیم (به شیوه وریدی و زیر جلدی) باعث رفع علائم هیپوکلیسمی شده و نهایتاً موجب بلند شدن دام زمین گیر می شود. در درمان هیپوکلیسمی ناشی از BEF باید مقوله ایجاد سمیت ناشی از کلسیم در دام هیپرترمی را مد نظر داشت. بدین سان که ابتدا از داروهای ضد التهابی غیر استروئیدی استفاده نمود و پس از کاهش درجه حرارت

به دلیل مکانیزم مهاری سنتز پروستاگلندین ها، بروگلوکونات کلسیم را تجویز نمود. (تجویز وریدی ترکیبات کلسیم در دام تبار، بدون پایین آوردن تب حیوان، ممنوع است). میزان انتخابی درمان با بروگلوکونات کلسیم ۱۰۰ تا ۲۰۰ گرم کلسیم در غلظت ۱۸ تا ۴۰ درصد است معمولاً برای گاو دوز معمول و رایج ۴۰۰ تا ۸۰۰ میلی لیتر با غلظت ۲۵ درصد است. اما به دلیل اینکه در گاوهای توکسمیک حساسیت بالایی نسبت به تزریق داخل وریدی کلسیم بروگلوکونات وجود دارد و ممکن است منجر به مرگ دام گردد، از این رو به تزریق زیر جلدی یا داخل پرده صفاقی توصیه می شود. اما اگر تصمیم به تزریق داخل وریدی توسط دامپزشک درمانگر اتخاذ گردیده شد، باید پایش و نظارت بر روی سیستم قلبی - عروقی به صورت دقیق و به فواصل کوتاه مدت انجام پذیرد. اگر در طی زمان تزریق هر گونه آریتمی و تاکیکاردی پدید آمد، درمان باید متوقف شود. در شرایط نرمال حداقل ۱۰ دقیقه زمان تزریق میزان در استاندارد بروگلوکونات کلسیم طول می کشد.